

Dolní LOMNÁ

Zpravodaj obce Dolní Lomná • Biuletyn Gminy Łomnej Dolnej

www.dolnilomna.eu

Červenec 2020

Zápis do první třídy

Obóz językowy

Netradiční zápis do 1. třídy

Nouzový stav nás omezil v mnoha věcech, ale některé akce nebo zážitky se rušit nemusely, jen se přesunuly a proběhly netradičně, jako právě zápis do 1. třídy.

Vstup dítěte do 1. třídy je bezpochyby velkým mezníkem nejen pro dítě samotné, ale také pro jeho rodiče. Právě proto jsme chtěly, aby naše děti o tyto zážitky nepřišly a společně si je v MŠ užily.

Na tento den se všichni předškoláci moc těšili. Do mateřské školy přišli krásně oblečení, s aktovkou a plni očekávání, co bude.....

Vše začalo v ředitelně, kde se na všechny děti těšila paní ředitelka, která je slavnostně uvítala. Společně se přesunuli do půdních prostorů nové přístavby, kde děti paní ředitelce ukázaly svá portfolia s úkoly, vypracovanými v době nouzového stavu. Nechyběla ani krátká píseň nebo báseň, ukázka aktovek a také společné foto. Poté se děti přesunuly do tělocvičny, kde si vyzkoušely své dovednosti na překážkové dráze, kterou všechny zvládly na výbornou.

Dopoledne bylo velmi příjemné a my už teď jistě víme, že se všechny děti do 1. třídy moc těší. Jsme za to rády a přejeme jim šťastnou cestu za dalším vzděláváním a osobním růstem.

*Bc. Markéta Bojková
Mgr. Karin Stefková*

Dětský den se přece jen konal

Naše základní organizace včelařů v Dolní Lomné se organizačně podílela na dětském

dnu, který se uskutečnil dne 6. června 2020. Starosta Horní Lomné p. Kamil Kawulok a předseda naší ZO ČSV Dolní Lomná p. Miroslav Poništ byli asi jediní, kteří věřili, že se akce uskuteční, protože její přípravu provázela mnohá vládní omezení související s koronavirovou pandemií a o povolení akce se rozhodlo jen pár dní před jejím uskutečněním.

I přes nepříznivé předpovědi nakonec nezklamalo ani počasí a sluníčko provázelo návštěvníky po celý den.

Akce proběhla v krásném areálu sportovního hřiště u nově postaveného objektu Obecního úřadu Horní Lomná. Jeho prostory nám zastupitelstvo obce poskytlo k prezentaci včelařství a včelích produktů. Podél budovy byly rozmístěny vzdělávací tabule včetně kompletního úlu. Uvnitř byla vyčleněna místnost na promítání vzdělávacích filmů ze života včel a způsobu včelaření a v dalších prostorách byly vystaveny různé typy úlů, včelařského nářadí a pomůcek včetně včelařských kombinéz. Zde si mohly děti přivonět k pravému včelímu vosku ze slunečního tavidla nebo si vyzkoušet, jak se dříve vytáčel med v ručním medometu.

Proběhla zde i soutěž o nejlepší med a nejkrásnější perník. Návštěvníci včelařské expozice měli možnost ochutnat několik druhů medu a vybrat z nich ten, který jim nejvíce chutnal. Z vystavených, krásně zdobených perníků z medového těsta pak hodnotili ten nejkrásnější. Kromě čerstvě vytočeného jarního medu bylo zde možno zakoupit i svíčky a ozdoby z včelího vosku, medovinu, propolis a pyl. Kromě prodeje těchto včelích produktů jsme se rovněž podíleli na gastronomickém zážitku návštěvníků, a to medovinou v pozdním odpoledni a hlavně výborným gulášem v režii člena Výboru okresní organizace ČSV FM p. Jaroslava Bartáka, kterému touto cestou děkujeme stejně jako p. Věře Cholavové, zástupkyni Okresní organizace ČSV FM, která organizovala přípravu a průběh naší expozice. Nemalý dík patří samozřejmě i včelařům

ZO Dolní Lomná, kteří aktivně pomáhali při přípravě a organizaci akce: p. ing. Zdeněk Peter, Bc. Miroslav Poništ, Alois Sikora, Jaroslav Seidel, Pavlína Smetanová, Miroslava Bocková a Renata Szotkowská.

Děti, které se zúčastnily dětského dne, obdržely u prezentace kartičku na devět zábavných disciplín, z nichž dvě pro ně připravili naši včelaři. Po jejich absolvování na základě předložené a vyplněné kartičky s potvrzenými disciplínami dostaly od včelařů hodnotný balíček, který obsahoval skleničku medu a svíčku z pravého včelího vosku, a také propagační materiál, např. časopis Včelařství, letáčky k včelím produktům a omalovánky pro děti, který na vedení ČSV zajistil a dodal předseda naší ZO.

Na balíčky pro děti a na ceny do soutěží byla včelařům přislíbena finanční podpora z Moravskoslezského kraje náměstkem hejtmana p. Ing. Jaroslavem Kaniou, který se nakonec naší akce z osobních důvodů nemohl zúčastnit. Vzhledem ke stávající situaci s ní souvisejícím omezením a pozastavením dotací naše ZO ČSV neobdržela finanční prostředky z MSK, a byli jsme nuceni oslovit a požádat o finanční podporu jiné sponzory, díky kterým jsme mohli soutěžení patřičně odměnit. V této situaci nám se zprostředkováním a komunikací s těmito subjekty velmi pomohl bývalý náměstek hejtmana MSK p. Martin Sikora, kterému za to patří velký dík, stejně jako Okresní organizaci ČSV Frýdek-Místek, která nám také poskytla finanční podporu.

Krásné prostředí a vynaložené úsilí organizátorů tak přispěly k nevšednímu zážitku přítomných dětí a jejich rodičů, a my včelaři doufáme, že jsme svou expozicí rozšířili jejich znalosti o chovu včel a alespoň u některých z nich vzbudili zájem o včelaření.

Poděkování patří vedení obou obcí, Horní Lomné i Dolní Lomné, SSK s jejím předsedou

p. Martinem Lasotou a místním SDH, kteří společně zajistili většinu soutěží a postarali se o jejich hladký průběh.

Dětského dne se zúčastnil také redaktor časopisu Včelařství p. Petr Kolář, který nám celou akci nafotil a zpropagoval na stránkách ČSV.

Redaktor Blesku CZ natočil rozhovory našeho předsedy s našimi dvěma včelaři – jubilanty, s p. Ludwikiem Jurzykovským z Dolní Lomné, kterému je neuvěřitelných 99 let, a p. Pavlem Kohutem z Horní Lomné, který letos oslavil své 95. narozeniny. Tito naši kolegové i přes svůj vysoký věk ještě včelaří a práce se včelami je provázela po celý jejich život. Určitě jim patří náš obdiv a přání pevného zdraví do dalších let!

Ještě jednou chceme poděkovat všem, kteří se postarali o organizaci tohoto dne, všem návštěvníkům za účast a těšíme se na podobné setkání v příštím roce u příležitosti oslav k výročí 90. let od založení naší ZO ČSV Dolní Lomná.

*Za ZO ČSV Dolní Lomná
Předseda Miroslav Poništ
Místopředseda ing. Zdeněk Peter*

Projekt Den Země

Po delší pauze se vám všem opět hlásíme a to přesto, že naše mateřská škola byla stejně jako spousta dalších mateřinek zavřena. Provoz byl opět zahájen 25.5.2020, společně s našimi kamarády za základní školy. Určitě se děti na sebe moc těšily a shledání bylo skoro jako po velkých letních prázdninách.

My jsme jako školička během nouzového stavu nezháleli a naše děti plnily úkoly,

kteří jim rodiče kopírovali z našich e-mailů, nebo jsme si společně vyměňovali informace a fotky přes mobilní aplikaci WhasApp. Musíme moc poděkovat rodičům, že byli vstřícní a dětem tyto úkoly předávali, jelikož ti malí si je ještě nemohou sdílet sami, jako jejich kamarádi ve škole.

Touto cestou bych chtěla moc poděkovat paní S. Karkoškové, mamince od Petříka a Martina, která nás navedla na projekt Den Země, kdy se svými dětmi začali uklízet ve svém okolí domova, oblast Gluvčín. Společně jsme se s rodiči domluvili, že si uklidíme všichni

kolem svých domovů a pošleme si navzájem fotky. Děti se svými rodiči úkol splnili na 1, za což všem moc děkujeme. Určitě jsme z úklidu měli všichni dobrý pocit a nadále si budeme naší přírodou vážit.

Karin a Markéta

Obóz Językowy w Łomnej Dolnej

Wakacje kojarzą się z czasem obozów i kolumnii. Również w Łomnej Dolnej przebiegał drugi tydzień lipca Obóz Językowy. Został zorganizowany w naszej szkole i współfinansowany przez Fundusz Rozwoju Zaolzia oraz Ministerstwo Szkolnictwa RC. Dzieci rozwijały umiejętności językowe podczas wycieczek pieszych po okolicy i spacerach do lasu. W ciągu podróży rozwiązywały polskie rebusy i krzyżówki, których tematem przewodnim były lato i wakacje. Po smacznych obiadach przebiegały warsztaty twórcze. Dzieci przyjemnie spędziły czas w gronie swych przyjaciół i do domu wracały z uśmiechem na twarzy. Życzymy udanej reszty wakacji!

Natalka i Ania

Josef Ondrusz: Pohled na děti ve světle mýtů těšínského lidu (4)

Nemluvně obvykle spávalo v kolébce, kterou v horských oblastech zastupovalo „kolébadlo“, čili pevně režné prostěradlo zavěšené na trámu; později spalo rovněž v kočárku nebo v dětské postýlce. Nesměl se mu dávat pod hlavičku polštář naplněný kachním peřím, protože ve starším věku všechna domovní tajemství „vykvákalo“ před cizími lidmi. Nebylo dovoleno dívat se na dítě přes záhlaví kolébky, protože ono by se pak muselo dívat „za hlavu“ a zůstalo by „švidravé“, čili šilhavé. Prázdnou kolébkou se nesmělo kolébat, protože to dítěti narušovalo klidný spánek. Na Kamenitém se dokonce soudilo, že by to mohlo způsobit kojencovu smrt. Také se nesmělo „drncat“ kočárkem s dítětem, protože by mu to ubralo na rozumu.

Kdo z „nedomácích“ vzal z kolébky nebo z kočárku malé dítě na ruku, ten mu pak musel vsunout pod polštář kousíček nitky ze svého oblečení, aby mu nesebral spánek. Každý, kdo odcházel z cizího domu, v němž bylo nemluvně, se rovněž musel třikrát dotknout kamen, aby mu „neodnesl spaní“.

Nespavost zaháněli tehdy od nemluvněte tak, že ho nosili po pokoji, po koutech sbírali pavučiny a několikrát pronesli následnou formulku: „Hledám děcku spaní a zajičkovi běhání“. Některé ženy kladly pod polštář suché makovice nebo je vařily a vývar dávaly pít tomu, kdo nespavostí trpěl. Jestliže selhaly všechny známé způsoby, doporučovaly ženy u hodně těžkých případů přistavit dítě ke strukům „oprasené prasnice“. Stalo se totiž, že jistá matka odešla z domu a nevrátila se před krmením dítěte. Starší dcera, která se o nemluvně starala v její nepřítomnosti, nevěděla, co si počít s hladovým „uřvancem“. Celá zoufalá ho zanesla do chlívků a tam přistavila

ke strukům prasnice, krmící svá vlastní četná prasátka. Dítě uspokojilo svůj hlad a od té doby již vždy spalo jako zabité, i když předtím neměla matka ani jednu klidnou noc.

Rodiče neustále sledovali tělesný rozvoj svého dítěte a obzvláště se soustředili na zuby, protože podle tradice existoval nepsaný zvyk, že „kdo první objeví u malého dítěte nový zoubek, musí dostat na nové šaty“, nebo jen prostě něco nového. Lidé věřili, že když se zoubky objeví brzy, bude dítě moudrým člověkem. „Když děcku vyrostou zoubky do šesti týdnů, to z něho bude génus; když do tří měsíců, to se bude dobře učit“. Když se zoubky přece jen objevily s velkým zpožděním, učilo se takové dítě moc špatně. Řídké zuby označovaly člověka falešného. Děvče s řídkým chrupem bylo přelétavé a rádo balautilo chlapce.

Když dítěti vypadl první zub, zatloukali ho do kmene sladké jabloně, aby se tak zamezilo bolesti zubů. Některé matky prostě zub spolkly, což mělo mít stejný účinek. Jiné házely zub za kamna, aby ten, který má vyrůst na jeho místě, byl silný a zdravý. Když zub za kamna házely, vyslovovaly následující požadavek: „Tu máš, myško, zub kostěný a dej za něho železný“.

*Zveřejněno v kalendáři „Zwrotu“
r. 1957, připravila M. Křenková*

Józef Ondrusz: Dziecko w świetle powiarek ludu cieszyńskiego (4)

Niemowlę sypiało zwykle w kolebce, którą w okolicach górskich zastępowała „bambyła“, czyli mocne zgrzebne prześcieradło zawieszane na drągu; w nowszych czasach sypiało również w wózku lub dziecięcym łóżeczku. Nie wolno było dawać dziecku pod główkę poduszki wypełnionej kaczym pierzem, bo kiedy dziecko podrosło, to wszystkie domowe tajemnice „wykwakało“ przed obcymi ludźmi. Na dziecko nie wolno było patrzeć przez „zgłówek“ kotyski, bo ono musiałoby się patrzeć „przez głowę“ i zostaloby „świdrate“, czyli zezowate. Później kolebki nie wolno było kotysać, ponieważ to odbierało dziecku sen. Na Kamienitym sądzono nawet, iż mogło to spowodować śmierć maleństwa. Również w wózku nie należało „hórdać“ dziecka, bo by się mu rozum odebrało.

Kto spoza domowych wziął z kolebki lub wózka male dziecko na ręce, ten mu potem musiał wsunąć pod poduszkę kawałeczek nitki ze swego ubrania, ażeby nie zabierać spania. Również każdy, kto odchodził z obcego domu, w którym było niemowlę, musiał trzy razy dotknąć pieca, żeby dziecku „zostawić spani“.

Bezsennosc odpędzano wtedy od niemowlęcia w ten sposób, że je obnoszono po izbie, pozbierano po kątach pajęczyny wymawiając kilkakrotnie następującą regułę: „Chładóm dziecku spanio a zajączkowi bieganio“. Niektóre kobiety kładły pod poduszkę suche makówki lub gotowały je, a wywar dawały do picia cierpiącemu na bezsennosc. W wypadkach bardzo ciężkich, gdy zawodziły wszystkie znane sposoby, kobiety przeciwko bezsennosci zalecały przystawić dziecko do sutka „oproszonej maciury“. Zdarzyło się bowiem,

iż pewna matka wyszła z domu i nie wróciła przed karmieniem dziecka. Starsza jej córka, opiekująca się niemowlęciem w jej nieobecności, nie mogła sobie dać rady z głodnym „wrzaszczkiem“ i cała zdesperowana zaniosła go do chlewka i tam przystawiła do sutka świni karmiącej właśnie swe liczne prosiaki. Dziecko głód zaspokoilo i odtąd już zawsze spało jak zabite, chociaż przedtem matka ani jednej nocy nie miała spokojnej.

Rodzice stale obserwowali rozwój cielesny swego dziecka, szczególnie uwagę zwracali na zęby, bo istniało takie tradycją uświęcone prawo, że „gdo małemu dziecku piyrszy uwidzioł nowy ząbek, musioł dostać na nowe szaty“, lub w ogóle coś nowego. Od wczesnego pojawienia się ząbków według wierzenia ludu zależało, czy dziecko będzie mądrym człowiekiem. „Jak dziecko dostanie ząbki do sześciu tygodni, to bydzie z niego geniusz; jak do trzech miesięcy, to sie bydzie dobrze uczyć“. Kiedy jednak ząbki pojawiły się z wielkim opóźnieniem, dziecko takie uczyło się bardzo źle. Rzadkie zęby były odznaką człowieka kłamiącego. Dziewczyna posiadająca rzadkie uzębienie była zalotna i lubiła bałamucić chłopców.

Kiedy dziecku wypadł pierwszy ząb, wbijano go do pnia słodkiej jabłoni, ażeby w ten sposób usunąć ból zębów. Niektóre matki po prostu ząb potknęły, co miało mieć taki sam skutek. Jeszcze inne rzucały ząb za piec, ażeby ten, który miał wyrósć na jego miejscu, był mocny i zdrowy. Rzucając ząb wypowiadały następujące żądanie: „Tu mosz, myszko, ząb kościany, a dej za niego zieleźny“.

*Zveřejněno v kalendáři „Zwrotu“ r. 1957,
připravila M. Křenková*

Hasič tělem i duší

„Blížnému ku pomoci“ je heslo, které se píše již od nepaměti na vlajkách hasičů. A tímto heslem se řídí i dobrovolní hasiči. Chodíme do práce a ve svém volnu jsme připraveni na signál sirény běžet a pomoci ostatním v jejich nouzi a neštěstí.

I tuhle dobrovolnou činnost si vybral náš spoluobčan Jenda Gorzolka. Jako zaměstnanec pracoval v Třineckých Železárnách na bílém zdivu, kde byla práce velmi horká. Ve svém volnu jako zedník chodil s partou po robotách. Pochází z Jablunkova, kde byl rovněž hasičem, ale jak to v životě bývá, srdce ho závalo za nynější manželkou Milkou do Lomné. Kromě práce kolem hospodářství mu zbyla i nějaká ta chvíle na hasiče, kde vykonával různé funkce. Jako velitel působil v letech 1973 – 1984, poté převzal funkci starosty sboru (1982 – 2019). Kromě toho byl dlouhé roky starostou v okrsku Jablunkov, a to v letech 1983 – 2019. Aktivně se podílel na rozvoji hasičského sportu, v němž družstvo mužů z Lomné dlouhou dobu zastává přední příčky. Za svou hasičskou cestu nasbíral mnohá vyznamenání, mezi která patří: medaile Za příkladnou práci, medaile Za věrnost 50 let, čestné uznání SDH, čestné uznání okresu, medaile Za zásluhy, medaile

Sv. Floriána, čestné uznání ústředí, medaile Za mimořádné zásluhy, titul Zasloužilý hasič.

Je to bezmála skoro 50 let, přesněji 47 let, po které Jenda aktivně bojoval a zúčastňoval se různých zásahů, včetně požárů a povodní. Letos však i tak přesahující činnost v jednotce SDH ukončil. Pokud to zdraví dovolí, tak to nikomu z nás hasičů nedá a i on stále cítí potřebu pomáhat.

Na přelomu roku 2019 – 2020 přišla doba, kdy se musí, jak se říká, skončit v nejlepším. Jak bývá zvykem u všech hasičů, vyprovázíme své hasiče na poslední výjezd. Vyprovodili jsme i Jendu.

Stalo se tak 19.6.2020. On samozřejmě nic netušil. Svolali jsme celou jednotku a domluvili jsme se s jeho manželkou, aby byl Jenda doma, a my jsme mu připravili překvapení. Pustili jsme sirénu dvakrát, aby to vypadalo, že je málo lidí na výjezd, a přesvědčili jsme ho, aby přišel k hasičské zbrojnici a jel nám pomoci. Ostatní členové jednotky s p. starostkou čekali u Infocentra. Jenda vyjel v cisterně se třemi hasiči v domnění, že jede k ostrému zásahu. Po příjezdu k Infocentru uhasil připravený oheň a poté na něj čekalo překvapení v podobě poděkování za dlouholetou činnost a předání dárků.

Chtěl bych poděkovat Jendovi Gorzolkovi za jeho dlouholetou aktivní činnost ve výjezdové jednotce a přejí mu mnoho zdraví, rodinné pohody, elánu do práce na zahrádce a další činnosti u hasičů.

Dále děkuji obecnímu úřadu za možnost zorganizování této akce v prostorách Infocentra a za poskytnuté občerstvení, dále panu Kaniokovi za zachycení této akce na fotografiích.

*Velitel JSDH
Tomica Martin*

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

REGIONÁLNÍ PRACOVISŤE
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BESKYDY

Nádražní 36
756 61 Rožnov pod Radhoštěm
tel.: +420 571 654 293
+420 571 657 407
e-mail: beskydy@nature.cz
www.beskydy.nature.cz
IDDS: vvedydy

Města a obce
v CHKO Beskydy
Datovou schránkou

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 002379/BE/2020

VYŘIZUJE: RNDr. Dana Bartoňová

DATUM: 16.6. 2020

Informace pro chovatele hospodářských zvířat a včel v CHKO Beskydy

Stejně jako v předešlém období, tak i letos dochází v CHKO Beskydy a v jejím okolí k občasným škodám, které působí velké šelmy na hospodářských zvířatech a včelstvech. Proto bychom chtěli chovatelům připomenout postup při vyřizování náhrad škod a prevenci škod. Obrácíme se v této záležitosti na Vás s doporučením, zda byste mohli zveřejnit v mediálních prostředcích Vašeho města/obce níže uvedené informace.

CHKO Beskydy je evropsky významná lokalita velkých šelem - žijí zde **rys ostrovid, medvěd hnědý a vlk obecný**. Tyto druhy jsou celoročně chráněné podle evropské legislativy, zákona a ochrany přírody a krajiny a podle zákona o myslivosti. Škody, které způsobí, hradí stát podle zákona č. 115/2000Sb. Die toho zákona se nahrazuje škoda způsobena vybraným živočichem na životě nebo zdraví fyzické osoby, vymezených domestikovaných zvířatech (skot, prasata, ovce, kozy, hrabavá a vodní drůbež, koně, osli a jejich kříženci, králíci a kozešinová zvířata), psoch sloužících k hlídání vybraných domestikovaných zvířat, rybách (chovaných v rybnících, sádkách, rybích líhních a odchovných, klecových odchovech, pstružích farmách) a ryb v rybařských revírech, včelstvech a včelařských zařízeních, nesklizených polních plodinách, trvalých porostech, uzavřených objektech (budova, ohrada, dvůr, oplocení) a movitých věcech v uzavřených objektech za předpokladu splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

Na území CHKO Beskydy je třeba nahlásit škodu **do 48 hodin od jejího zjištění** na **pohotovostní číslo Správy CHKO Beskydy: 731 568 413**.

Pověření pracovníci provedou bezodkladně šetření ke zjištění původce škody. Před jejich příchodem by měl poškozený udělat co nejčerstvější fotografie škody, neměl by s mrtvými zvířaty hýbat a nalezené pobytové znaky šelmy (stopy, trus) by měl zajistit před zničením. U poškozených úlů po provedení fotodokumentace může dát včelstva dohromady. Šelmy se rády vracejí na místo, kde byly úspěšné, proto je vhodné přemístit zbylá zvířata blíže k trvale obývanému domu nebo je alespoň po několika dalších týdnu zavírat na noc do pevného přístřešku (chléva, košáru), případně do menší dvojité ohrady (např. vnitřní pevná dřevěná ohrada a o cca 1 m dále vnější plot ze síťového elektrického ohradníku). Není-li možné zvířata přemístit a sehnat každou noc na malý prostor (obehnaný síťovým elektrickým ohradníkem), lze je hlídat na místě přes noc ve vozidle (stát poblíž zvířat v autě a občas z něj vyjít a plašit (blikat světly, mluvit a jinak výrazně signalizovat do tmy). Doplňkově lze na zrazení šelem požit zapnuté radio s mluveným slovem na opačné straně pastviny, případně světelné majáčky a jiné plašiče, které se používají na zabezpečení domů a majetku.

Zejména **vlci** občas napadají nedostatečně zabezpečené ovce, kozy a malá telata V Beskydách dochází k útokům vlků na hospodářská zvířata ponechána na odlehklých pastvinách v pastevní sezóně ve dne i v noci sama, bez dozoru člověka nebo psa. Pastviny jsou obvykle oploceny dřevěnými ohradami nebo lankovým elektrickým ohradníkem do 1 m nad zemí, které vlci snadno překonají. I když chovatelé obdrží za usmrcení zvířata finanční náhradu, je v jejich zájmu i v zájmu ochrany vlků předcházet škodám a nezvykat vlky na ovce, jako na lehce dostupnou kořist. K účinnějšímu zabezpečení pastviny se doporučuje síťový elektrický ohradník o výšce 130 cm, s dostatečně silným zdrojem – napětí alespoň 5 kV, vybijící proud min. 5 J., výška vodiče u země do 10 cm. Ohradník je třeba udržovat funkční, jinak by ho vlci mohli překonat, např. podlžt. Vhodné je ohradu ještě zvýšit na výšku 150 cm - tj. cca 20 cm nad síťový ohradník instalovat ještě jednu řadu lankového ohradníku, případně oplocení jen opticky zvýšit umístěním výrazného pásu. Při chovu většího počtu zvířat je jako nejvhodnější prevence škod doporučována ochrana pomocí velkých pasteveckých psů (1pes na cca 50 ovci, vždy min 2 psi) v kombinaci s elektrifikovanou ohradou.

Pro **medvědy** jsou neodolatelné úly a včelíny volně umístěné u lesa nebo uprostřed lesních porostů. Medvědí škodu na včelstvech je třeba pro vyřizování náhrady rovněž nahlásit do 48 hod. od zjištění na

IČ: 62933591 | Bankovní spojení ČNB Praha 1 | číslo účtu: 18228-011/0710 | beskydy@nature.cz | T: 571 654 293

C:\pdf_converter\temp\690793af-aa07-4ce5-9831-4663e7ca8bcb\temp12885

výše uvedené pohotovostní číslo. Vhodná prevence je oplocení úlů elektrickým ohradníkem do výšky cca 150 cm od země a ve vzdálenosti asi 1 m od úlů. Úly lze umístit také do klece, alespoň 1 metr od pletiva (aby na ně medvěd nedosáhl) a mít dobře vyztužené podlahu i strop tak, aby unesly váhu 300 kilo (medvěd po kleci může skákat, páčit spoje apod.). Klece lze nechat vyrobit z kari sítě či roxor o tloušťce (průměru) alespoň 25mm.

Zájemcům poskytne Správa CHKO Beskydy bližší informace.

Děkujeme za spolupráci.

S pozdravem

Mgr. František Jaskula
ŘEDITEL REGIONÁLNÍHO PRACOVISTĚ

Odkazy na některá doporučení na internetu:

<https://www.navratvku.cz/prevence-doporuceni-k-ochrane-zvirat-v-nemecku/>

https://vydry.org/wp-content/uploads/2016/03/Ochrana-hospod%C3%A1%C5%99sk%C3%BDch-zv%C3%AD%C5%99at-p%C5%99ed-velk%C3%BDmi-%C5%A1elmami_Bojda-Michal.pdf

IČ: 62933591 | Bankovní spojení ČNB Praha 1 | číslo účtu: 18228-011/0710 | beskydy@nature.cz | T: 571 654 293

C:\pdf_converter\temp\690793af-aa07-4ce5-9831-4663e7ca8bc\temp12885

Zákaz napouštění bazénů a podobných zařízení

Žádáme všechny majitelé bazénů a podobných zařízení napouštěných pitnou vodou z vodovodních řádů obce Dolní Lomná, aby nenapouštěli tato zařízení o objemu větším než 2 m³ bez předchozího souhlasu Obecního úřadu Dolní Lomná. Na základě žádosti Vám bude určen přesný termín

a čas pro napouštění bazénů a podobných zařízení.

Pro bližší informace kontaktujte na telefon: 558 358 720, email: obec@dolnilomna.eu
Děkujeme za pochopení.

Renata Pavlinová, starostka obce

Zrušení kulturních akcí obce

Zastupitelstvo obce Dolní Lomná rozhodlo o zrušení akcí v roce 2020 a to X. ročníku „Vozatajských závodů“ a XIII. ročníku „Euroregionálního jarmarku“ z důvodu koronavirových opatření, pro které není možné akce v tradiční podobě zrealizovat.

Vláda postupně znovu zavádí přijatá omezení a nebude možné se stýkat ve větších skupinkách, obec s politováním oznamuje, že „Vozatajské závody“ a „Euroregionální jarmark“ se v letošním roce konat nebu-

dou. Tyto velké akce jsou náročné na organizaci a přípravu. Je třeba minimálně půl roku předem zajistit atrakce a vybavení nebo účinkující.

Uvidíme, jak se situace během následujícího roku vyvine a budeme se těšit, že se v příštím roce na těchto akcích pořádaných obcí Dolní Lomná znovu setkáme.

*Děkujeme za pochopení.
Obecní úřad Dolní Lomná*

Poděkování za šití roušek a jinou pomoc

Zažili jsme tři měsíce krize a mnohé v naší zemi je zcela jinak. Koronavirus prověřil nás samotné. Ukázal naši soudržnost, ochotu pomáhat druhým. V této době se občané semkli a drží pevně při sobě.

Když jsme začátkem nouzového stavu oslovili občany s prosbou o pomoc při šití roušek, setkali jsme se s nevídanou vlnou solidarity. Po výzvě, se téměř okamžitě ozývali dobrovolníci s nabídkou šití roušek. Ve velmi krátké době se tak podařilo zajistit dostatečné množství roušek pro všechny. Postupně rostl počet dobrovolnic, které strávily hodiny u šicího stroje, shánění látek, gumiček, díky čemuž se podařilo během týdne rozdat roušky všem občanům v obci včetně dětí. Spousta dobrovolnic šila i ze svého materiálu.

Velmi si ceníme vaší práce a rádi bychom alespoň touto cestou poděkovali všem, kteří přiložili ruku k dílu k ochraně zdraví našich spoluobčanů:

Velký dík za pohotovou reakci a vysoké pracovní nasazení patří:

- p. Lukaši Sikorovi a p. Pavlu Rylkovi za vyřízení přesných tvarů roušek za pomoci CNC laserového řezacího stroje, kteří dělali tuto práci týden v kuse, bez nároku na odměnu
- naším dobrovolným hasičům, kteří provedli dezinfekci autobusových zastávek, veřejných míst a vnitřních prostor obecního úřadu. Zajistili nákup potřebného materiálu na výrobu dezinfekce, prováděli rozvoz letáků s informacemi pro občany, rozvoz roušek všem občanům Dolní Lomné v počtu 698 ks a v druhém rozvozu v počtu 921, dále pro domov seniorů v počtu 41 ks, pro roušky si mohli přijít lidé i na obec, které jsou stále k poskytnutí zdarma
- členovi SDH Petru Morawiecovi za výrobu ochranných štítů tištěných na 3D tiskárně

- manželům Veronice a Radoslavi Žižkovým a maminkám mladých hasičů, které ušily 427 roušek
- Krajskému úřadu Ostrava, který nám poskytl jednorázové roušky v počtu 1040 ks
- ZOO prodejně Třinec
- p. Miroslavě Bockové, která ušila 350 roušek, za veškerou pomoc p. Marceli Mohylové, p. Kindze Tomicové, p. Petře Rathouské, p. Vlastě Farníkové, p. Renatě a Mirce Kulťánovým, p. Karin Stefkové, p. Aleně Turoňové, p. Jarmili Bilkové, p. Daně Lipowské, p. Magadaleně Podeszovové, p. Ewě Sinalové, p. Aloisu Kawulokovi, p. Xuan Hai Dinh, p. Monice Gazurové, p. Barbaře a Anně Sikorovým / Novina/, p. DI-Giustové, p. Vlastě Bilkové, p. Anně Kyrychové, p. Drahomíře Rachvalové, p. Libuši Jopkové, p. Kristině Tokošové, p. Janě Kufové, p. Evě Sikorové ml., p. Evě Sikorové st., p. Evě Hótové, p. Anně Sikorové /Viadukt/, p. Marii Kobielové, p. Daně a Zdeňkovi Mruzkovým, p. Daně Mazankiewiczové, p. Lucii Szczerbové, p. Vlastě Hawliczkové, p. Gabrieli Rucké – Návsí, p. Pavlu Knollovi, p. Janě Sikorové, p. Lucii Sztokowské, p. Ivaně Sztokowské, p. Gabině Sikorové, p. Anně Sztokowské, p. Markovi Sikorovi, p. Jiřímu Peterovi, ředitelce polské základní školy, ředitelce české základní školy. Všichni vykonali tuto práci bez nároku na odměnu.

Celkem bylo zhotoveno 6 550 roušek.

Věříme, že toto těžké období je již za námi a v budoucnu se nebudeme s podobnou situací muset znovu potýkat.

S přáním pevného zdraví,
s úctou a poděkováním

*Renata Pavlinová, starostka
Miroslav Stefek, místostarosta*

V Jablunkově vzniká špičková mezinárodní střední škola

STŘEDNÍ ŠKOLA JABLUNKOV

Jablunkovská střední škola se mění! Nový studijní obor IT v průmyslu, nová učebna virtuální reality, pořízení dalšího kvalitního vybavení do dílen, příprava špičkových center virtuální reality, robotiky, automotive, IT nebo zemědělské techniky. To jsou jen některé z významných novinek, na kterých pracuje střední škola v Jablunkově.

Za poslední bezmála dva roky prošla střední škola v Jablunkově významnými změnami. Hlavní změnou bylo stanovení nových priorit a cílů v oborovém zaměření školy a samozřejmě výrazné zkvalitnění výuky. Jablunkovská střední škola se nyní specializuje především na tři hlavní obory – automotive, IT v průmyslu a zemědělskou techniku.

„Naši prioritou je poskytovat kvalitní a atraktivní vzdělávání pro mládež a zvyšovat tak jejich uplatnitelnost při volbě budoucího povolání,“ říká Roman Szotkowski, ředitel jablunkovské střední školy.

VYSOKÁ PODPORA KVALITNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V JABLUNKOVĚ

Střední škola v Jablunkově se může dále rozvíjet především díky podpoře Moravskoslezského kraje, města Jablunkov a několika dalších partnerů z řad firem, partnerských škol nebo některých okolních obcí. Tato podpora hraje klíčovou roli v nabídce kvalitního vzdělávání pro všechny žáky a studenty, kteří se rozhodnou nastartovat svou profesní kariéru právě v Jablunkově.

„Moravskoslezský kraj jako garant středního vzdělávání se snaží zajistit kvalitní a také

dostupné vzdělávání pro všechny žáky. Střední škola v Jablunkově zapadá do koncepce zajištění dostupnosti vzdělávání a jsem rád, že společně s vedením školy, městem Jablunkov a Sdružením obcí Jablunkovska máme společný cíl, a to udržet a rozvíjet střední školství v Jablunkově, které v minulém období prošlo hlubokou krizí, mimo jiné z důvodu demografického vývoje. Současně nastolený směr oborů, modernizace a prezentace školy dávají naději na její rozvoj a na neustálé zvyšování kvality ve vazbě na trh práce a zaměstnavatele,“ říká náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Stanislav Folwarczny a dodává: *„Kraj dlouhodobě podporuje školu nad rámec zákona, např. přispívá na mzdy učitelů, což je výjimkou u středních škol a týká se pouze škol, které chce kraj udržet z důvodu zajištění dostupnosti vzdělávání.“*

Jablunkovskou střední školu podporuje také město Jablunkov. Zástupci města jsou součástí pracovní skupiny, která aktivně pracuje na neustálém rozvoji školy, na prohlubování další spolupráce s okolními obcemi, firmami a dalšími institucemi. Jiří Hamrozi, starosta Jablunkova, k tomu doplňuje: *„Střední škola v Jablunkově udělala velký posun, nejen ve vybavení, ale hlavně v komunikaci. Zlepšila se mediální a osobní komunikace vůči studentům, rodičům, ředitelům a pedagogům okolních základních škol, zástupcům firem i vůči zřizovateli. Díky Moravskoslezskému kraji se také podařilo zajistit stipendia, vybavení učeben a dílen.“*

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI ŠKOLAMI A FIRMAMI

Ve spolupráci s celou řadou firem, odborníků a dalších partnerů nabízí škola mladým lidem z celého Moravskoslezského kraje,

přilehlých regionů Slovenska a mnoha dalších míst z celé České a Slovenské republiky možnost získat kvalitní vzdělání ve velmi žádaných oborech.

Škola průběžně modernizuje své prostory a zapojuje se do mnoha zajímavých regionálních i mezinárodních projektů. „Kraj dlouhodobě přispívá škole na modernizaci budov a vybavení školy. Škola se zapojila do krajského projektu, díky němuž má jako jedna z šesti krajských škol vybavenou laboratoř virtuální reality ze zdrojů Evropské unie. Od roku 2021 bude škola zapojena do projektu OKAP II, v němž budou z evropských zdrojů modernizovány a vybavovány moderní učebny pro autoopravářské obory, a také obdrží finanční prostředky na spolupráci se základními školami v regionu, např. na vedení zájmových technických kroužků,“ uzavírá Folwarczny.

NOVÝ OBOR IT V PRŮMYSLU A POSÍLENÍ STÁVAJÍCÍCH OBORŮ

Významnou novinkou je otevření nového oboru IT v průmyslu. Zbrusu nový obor umožní studentům věnovat se jednomu z celosvětově nejžádanějších oborů. Díky tomuto oboru se tak budou moci stát odborníky v IT se specializací na prostředí průmyslu.

Naučí se programovat v několika oblíbených programovacích jazycích, stanou se odborníky na prostředí sítí a také na přenos, využití nebo například zabezpečení dat. Součástí

výuky bude specializace na velmi perspektivní technologie 3D skenování a tisku, automatizace a robotiky. „Škola přijala nové zaměstnance s IT zaměřením a počítá se zapojením odborníků, IT specialistů z praxe ve výuce,“ dodává Szotkowski.

Jablunkovská střední škola zároveň pracuje na průběžném zvyšování kvality a atraktivitu výuky u svých dalších oborů, které se zaměřují na oblast automotive, dopravy a logistiky a samozřejmě zemědělské techniky. Z mnoha novinek lze jmenovat například alternativní pohony a elektromobilitu nebo větší provázanost vzdělávání s firmami působícími v segmentu zemědělské techniky.

STÁŽE, VÝMĚNNÉ POBYTY A ODBORNÉ BESEDY

Nově se připravuje celá řada odborných stáží pro studenty a pedagogy. Je kladen důraz na získání co největší praxe a zkušeností z prostředí malých i velkých českých, slovenských či zahraničních firem. Studenti budou moci v daleko větší míře navštívit zajímavá místa v různých částech Evropy a poznat tak prostředí některých významných evropských firem. Již nyní jsou připravovány tematické besedy a přednášky s různými odborníky z jednotlivých oborů. Celý cyklus je připravován ve spolupráci s vybranými firmami, portálem NejBusiness.cz a dalšími partnery.

Odborníci z významných českých, slovenských nebo zahraničních firem se tak se studenty podělí o své poznatky, profesní zkušenosti a aktuální pohled na svůj obor. Těchto besed se budou moci zúčastnit také žáci a pedagogové partnerských základních škol z celého regionu.

Studium na střední škole v Jablunkově může pomoci žákům základních škol připravit se na budoucí pracovní uplatnění ve velmi zajímavých a poptávaných oborech.

BESKYDY POD LUPOU

SLAVÍME 5 LET!

Pro rodiny s dětmi a veřejnost

Ze života hmyzu
4.8. 2020 od 10:00

Vodní svět pod lupou

Rytíři tekoucích vod Beskyd;
Ukazatelé čistoty vody

Co jsou to hálky?

Kdo a proč je způsobuje, vybraní zástupci;
Duběnkový inkoust

Kouzelný příběh z Beskyd aneb Tajuplný svět modráčka černoskvrnného

Dílničky pro děti

Výroba chrostíka, záložky „Byliny Beskyd“
a bylinkových polštářků

Badatelská činnost

Pozorování a poznávání hmyzu;
Mikroskopování rostlin a živočichů

Bylinky z babyčiny zahrádky

Sběr bylin, sušení bylin,
Výroba masť/tinktur/svíček

Jak na sucho v zahradě

Kompostování, výsadba rostlin, keřů, mulčování

Noc s netopýry
6.8. 2020 od 20:00

Terénní exkurze v okolí URSUS zážitkového
centra s ukázkou odchytů netopýrů

Ukázka práce s echolokátorem

Ze života netopýrů

Význam, zajímavosti, fakta, ochrana
Čím jsou netopýři ohroženi?

Ursík čte dětem
11.8. 2020 od 10:00

Divadelní představení

URSÍK čte dětem aneb Medvědí školička

Ptáci Beskyd

Odchyt a kroužkování ptáků, hlasy vybraných
druhů

Dílničky pro děti

Výroba medvídky Ursíka a záložky

„Ze života medvěda hnědého“;

MiniLandart-tvoření obrázků z přírodnin

Badatelská činnost

Pozorování ptactva

ZVÝHODNĚNÉ VSTUPNÉ

85 Kč/osoba

program a interaktivní zahrada

Za nepříznivého počasí
probíhají programy
ve vnitřních prostorech.
55 Kč/osoba

Ministerstvo životního prostředí

Projekt je spolufinancován z programu EK, prostředků infinity-progress z.s.,
Ministerstva životního prostředí ČR a finančních prostředků Moravskoslezského kraje.

Změna programu vyhrazena.

Prosím, sledujte sekci „Zprávy“ na:

www.ursuscentrum.cz; www.dumprirody.cz

+420 553 661 367; +420 725 435 030

*Blahopřejeme jubilantům
narozeným v měsíci
červenci*

*Składamy życzenia
solenizantom urodzonym
w lipcu*

